

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 379/09-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. decembra 2009 prerokoval sťažnosť P. Š., Š., zastúpeného advokátkou JUDr. I. R., K., vo veci namietaného porušenia jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základného práva na prerokovanie vecí zákonom ustanoveným spôsobom podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Ndc 8/2009 z 24. februára 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. Š. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. mája 2009 doručená sťažnosť P. Š. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojich práv

- na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“),

- na prerokovanie veci zákonom ustanoveným spôsobom podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a

- práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 ústavy postupom a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Ndc 8/2009 z 24. februára 2009, ktorým bola jeho rozvodová vec z dôvodu vhodnosti podľa § 12 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) na návrh manželky prikázaná z Okresného súdu Košice-okolie na Okresný súd Nitra.

2. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namietané porušenie svojich základných práv videl vo viacerých aspektoch, a to, že

„ – zákon nepripúšťa výnimku z miestnej príslušnosti pre prípad, že tým z manželov, ktorý zostal bývať v mieste posledného spoločného bydliska účastníkov konania je navrhovateľ alebo odporca,

- aj keď zákon umožňuje prikázať vec inému súdu z dôvodu vhodnosti, táto výnimka musí výrazne prevyšovať záujem na dodržiavaní zákonov ustanovujúcich príslušnosť súdu,

- zmena bydliska manželky (matky) s maloletými deťmi nebola takou okolnosťou, ktorá by bola dôvodom na prikázanie veci inému ako miestne príslušnému súdu, a že

- nedošlo ani k zmene skutkových okolností oproti predchádzajúcemu obdobiu, kedy manželka sťažovateľa ako navrhovateľka odôvodňovala svoj návrh na delegáciu veci, ale ktorému najvyšší súd nevyhovel“.

Najvyšší súd konštatovaním, že konanie pred Okresným súdom Nitra bude hospodárnejšie, rýchlejšie a po skutkovej stránke spoľahlivejšie ako pred Okresným súdom Košice-okolie, porušil podľa sťažovateľa ním označené práva. Preto žiada vydať nález, v ktorom by ústavný súd konštatoval, že právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie, na prerokovanie veci zákonom ustanoveným spôsobom a právo nebyť odňatý zákonnému sudcovi bolo uznesením najvyššieho súdu z 24. februára 2009 porušené, toto rozhodnutie ústavný súd zruší a vec vráti najvyššiemu súdu na ďalšie konanie a zakáže mu pokračovať v namietanom porušovaní označených práv, prizná sťažovateľovi finančné zadosťučinenie v sume 1 000 € a náhradu všetkých trov konania.

3. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

4. Sťažovateľ vo svojej sťažnosti namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 5 Ndc 8/2009 z 24. februára 2009, ktorým rozhodol o tzv. vhodnej delegácii, t. j. prikázaním veci inému súdu podľa ustanovenia § 12 ods. 2 OSP, z dôvodu účelnejšieho a hospodárnejšieho prerokovania veci o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov na čas po rozvode k maloletým deťom na návrh manželky sťažovateľa, s ktorým však on nesúhlasil.

5. Pravidlá príslušnosti súdu umožňujú, aby aplikáciou zákonných ustanovení bol určený konkrétny súd, ktorý má vec prerokovať a rozhodnúť. K rozhodnutiu o príslušnosti dochádza aj v súvislosti s prikázaním (delegáciou) veci inému súdu toho istého stupňa; pri delegácii dochádza k zmene miestnej príslušnosti.

6. Dôvody vhodnosti môžu byť rôzne v závislosti od predmetu konania, postavenia a počtu účastníkov konania a iných okolností. Typické dôvody vhodnosti sú spravidla také, ktoré delegujúcemu súdu umožnia prijať záver, že iným ako príslušným súdom bude vec prerokovaná hospodárnejšie a rýchlejšie. Možno prihliadnuť aj na mimoriadne pomery účastníka konania (pohlavie, vek, zdravotný stav, rodinné pomery a pod.).

7. V záujme hospodárnosti a rýchlosti konania a s prihliadnutím na postavenie navrhovateľky ako matky maloletých detí bolo najvyšším súdom rozhodnuté o vhodnej delegácii Okresnému súdu Nitra; toto rozhodnutie bolo riadne odôvodnené a možno ho považovať za prípustnú diskreciu v rámci citovaných zákonných ustanovení.

8. To, že uznesením najvyššieho súdu bolo rozhodnuté o vhodnej delegácii, ešte neznamená, že bolo porušené uvedené právo sťažovateľa na spravodlivé a zákonné prerokovanie veci. Aj podľa už existujúcej judikatúry ústavného súdu nie je porušením práva na zákonného sudcu, ak je príslušným súdom rozhodnuté o prikázaní veci inému súdu toho istého stupňa pri splnení zákonných podmienok na takýto postup (III. ÚS 164/03). Preto ani v danom prípade nedošlo prikázaním veci Okresného súdu Košice-okolie na prerokovanie Okresnému súdu Nitra k namietanému porušeniu sťažovateľom označených práv.

9. Z uvedených dôvodov bola sťažnosť odmietnutá ako zjavne neopodstatnená.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. decembra 2009